

Ajankohtaista

JARI KARPPINEN

OHJELMAJOHTAJA

ASUNNOTTOMUUDEN ENNALTAEHKÄISYN TOIMENPIDEOHJELMA (AUNE) 2016-2019

Asunnottomuusohjelmien (Paavot ja AUNE) tuloksellisuus ja vaikuttavuus arviointi

---

- Tilaajat YM ja STM yhteistyössä
- Toteuttajat Kuntoutussäätiö, Referenssi ja MDI
- Arvioidaan ohjelmien tarpeisiin vastaavuutta, toteutusta, tuloksia ja vaikutuksia
- Laajat haastattelut ja webropol-kysely
- DL 26.4.2019
- Annetaan myös suosituksia asunnottomuustyön suuntaamisesta sekä keinoista, joilla asunnottomuustyö voidaan vakiinnuttaa kuntien ja maakuntien jatkuvaksi toiminnaksi
  - ➔ Tulevaisuuden asunnottomuustyön valtakunnalliset ratkaisut.

Selvityksiä yms.

- ARA asumisneuvontatyön selvitys. Owl Group. Valmis helmikuun loppuun 2019 mennessä
- ARA ohjeiden päivitys - miten lisää hajautettua asuntokantaa asunnottomuustyöhön
- STM selvityshenkilöryhmä pohtii sosiaalityön tulevaisuutta. Työskentelyaika helmikuun 2019 loppuun https://stm.fi/artikkeli/-/asset_publisher/selvityshenkilot-kirkastavat-sosiaalityon-paikkaa-ja-tulevaisuutta-muuttuvassa-toimintaymparistossa
- Juho Saari Toimi-hankkeen selvityshenkilönä eriarvoistumisen ja huono-osaisuuden vähentämistä osana Sosiaaliturva 2030 -työtä. Julkistetaan alkuvuodesta 2019. www.vnk.fi/toimi
- MAL-sopimuksen väliseuranta <http://www.ym.fi/download/noname/%7B4523D76C-8D8D-420B-81D9-1AD188116940%7D/141834> Jatkoa (Helsingin, Tampereen, Turun ja Oulun seuduilla) valmistelevat neuvotteluryhmät on asetettu.
- Maakuntien tilakeskuksen selvitys Asumispalvelujen toimintamallit Maakunta- ja sote -uudistuksessa: <file:///G:/Asunnottomuustyö/SOTE%20uudistus/ASUMISPALVELUJEN%20TOIMINTAMALLIT%20%20MAAKUNTA-%20JA%20SOTE-UUDISTUKSESSA%2012-2018%20Maakuntien%20tilakeskus.pdf>
- VM tilaama selvitys toimeentulotuki ja asuminen. toteuttajina Kelan lisäksi Vatt ja Helsingin yliopisto. Valmistuu keväällä.

KELA ja asunnottomuustyö

- Paine tuloksellisempien yhteistyökäytäntöjen löytämiseen kasvaa, ratkaisuja etsitään mm.:
  - 17.12 STM, KELA, kaupungit tapaaminen
  - yhteistyöryhmä Kelan, Kuntaliiton ja THL:n kanssa
  - Ministeri Saarikon nimittämä toimeentulotukiasioiden oikeudellinen asiantuntijaryhmä
- Toimeentulotuen kattovuokrien muutokset 2019
  - Yhdistetään Pääkaupunkiseudun suurten kuntien (Vantaa, Espoo, Helsinki, Kauniainen) enimmäisvuokrat

Yksin asuva, e/kk	2 hengen perhe, e/kk	3 hengen perhe, e/kk	4 hengen perhe, e/kk	lisähenkilöä kohden e/kk
694	844	964	1057	118

- haasteeksi on noussut, miten kuntakohtaisia normeja ylläpidetään ja kuinka Kelaan saadaan tietoa eri kuntien vuokra-asumisen tilanteen kehittymisestä.
- Viadia Tampere ja KELAn aluetoimiston pilotti – kaikki asiakkaat keskitetty samalle tiimille, alustavat tulokset lupaavia!

Asunnottomuustyö ja sote-uudistus

PÄHKINÄNKUORESSA

1. Asumissosiaalinen työ on asunnottomuutta kokeneiden parissa tehtävää köyhyyden ja eriarvoisuuden vastaista työtä, jolla vastataan asumista vaarantaviin ongelmiin sekä ehkäistään niitä ennalta. Asumissosiaalinen työ vahvistaa myös sisäistä turvallisuutta ja on taloudellisesti kannattavaa.
2. Asumissosiaalisen työn yhteistyöverkostot on sote- ja maakuntauudistuksen myötä rakennettava osin uudelleen. Tässä onnistuminen vaatii ymmärrystä asunnottomuustyön luonteesta, monialaista yhteistyötä ja käytännön tekoja.
3. Asumissosiaalista työtä ohjaa asunto ensin-periaate. Se on asunnottomuustyön malli, joka perustuu asunnottoman henkilön itsenäisen elämän mahdollistamiseen omassa asunnossa. Asumisen järjestäminen on perusta myös muiden ongelmien ratkomiselle.
4. Strategisella ohjauksella, resurssien huolellisella kohdentamisella ja yhteisistä tavoitteista sopimalla luodaan edellytykset tulokselliselle asumissosiaalisen työn toteuttamiselle myös uudessa maakuntarakenteessa. Luontevia tuloksellisuuden mittareita ovat asunnottomien ja häätöjen määrät.
5. Asunnottomuuden ennaltaehkäisyssä turvataan asumisen jatkuminen. Esimerkiksi asumisneuvontatyössä puututaan mahdollisimman varhain asumisen ongelmiin ja estetään häätöjä.
6. Asunnottomien palveluissa huolehditaan perustarpeista, kuten turvallisen yösijan järjestämisestä ja organisoidaan tarvittavat palvelut. Asiakasta autetaan myös mahdollisimman pysyvä asumisratkaisun järjestämisessä.
7. Vuokra-asumiseen perustuva tuettu asuminen on tunnetuin asunnottomille suunnattu asumispalvelu. Tuetun asumisen asunnot voivat sijaita asumisyksiköissä tai hajautetussa asumisessa ns. tavallisissa vuokra-asunnoissa.
8. Matalan kynnyksen työtoiminnalla tuetaan entisten asunnottomien kuntoutumista ja osallisuutta, sekä varmistetaan asumisen onnistumista. Palvelua järjestetään mm. asumisyksiköissä.
9. Asunnottomien palvelujen onnistunut toteutus vaatii monialaista toimivaa yhteistyötä. Mikään taho ei yksin kykene ratkaisemaan asunnottomuutta. Keskeisiä toimijoita ovat valtio, maakunnat, kunnat, vuokranantajat, sosiaali- ja terveyspalvelujen organisoijat ja tuottajat, talous- ja velkaneuvonnan tarjoajat, sekä alan järjestöt.

Asunnottomuustyön toteutusmalli maakunnille

Sisältö ja hyödyntäminen

Asunnottomuus ilmiönä

Asunnottomuustyön keskeiset strategiset ohjausvälineet

Asumissosiaalisen työn osa-alueet ja palvelut

- 1) Ennaltaehkäisy**
- 2) Asunnottomien palvelut ja asumisen ratkaisut**
- 3) Asunnottomuuden uusiutumisen estäminen**
- 4) Esimerkkejä kaupunkien ja järjestöjen palveluista**

Säännösperusta sekä kansainväliset sopimukset

Asunto ensin -periaate

Toimijoiden roolit

Asumissosiaalisen työn haasteita ja ratkaisuvaihtoehtoja

Helmikuussa kaikkien käytettävissä, valmistelutyöryhmien ja maakuntien johdon tapaamiset keväällä

Asumispalvelujen toimintamallit Maakunta- ja sote -uudistuksessa

---

Maakuntien tilakeskus: Asumispalvelujen toimintamallit Maakunta- ja sote -uudistuksessa 12/18.

- Palveluasumisen asumisyksiköt siirtyvät maakunnille, mutta tukiasunnot eivät (satelliitti asunnot?)

Oleellista etsiä yhteistyömalleja, joissa kukin toimija voi keskittyä perustehtävänsä mukaisiin vahvuuksiin ja yhdessä sovituin käytännöin varmistetaan yhteistyön sujuminen, asumisen onnistuminen ja riskien hallinta.

Muutoslaboratoriotyöskentely

- Tutkijaryhmä Tampereen ja Helsingin yliopistoista
- Kehittämiskokonaisuus, jossa tavoitteena on käynnistää neljä muutoslaboratoriotyöskentelyä tukemaan asunnottomuustyön edelleen kehittämistä
- Alustavat teemat:
  1. Ruusulankadun asumisyksikön toiminnan kehittäminen, Sininauha (yksikkötaso)
  2. Helsingin asunnottomuusohjelman suunnittelu/toteutus, Helsingin kaupunki (kaupunkitaso)
  3. Tampereen asunnottomuustyön menestystekijät, Tampereen kaupunki (kaupunkitaso)
  4. Asunto ensin -periaate 2.0. Sisällöllinen kehittäminen, Y-Säätiö/Verkostokehittäjät ja AUNE-ohjelma (valtakunnan taso)
- Tavoite tehdä myös yhteistyötä teemojen kesken, kokoavana AE-periaate 2.0 laboratorio?

ASTA-kokeiluhanke - keinoja ehkäistä vuokra-asukkaiden talousongelmia

---

- Uusia avustuksen saajia M2-kodit ja Espoon asunnot
- Seuraava haku vuoden 2019 alussa ja mukaan mahtuu vielä
- Avustusta voivat hakea kokeiluhankkeen osahankkeeseen ryhtyvät asunnottomuusohjelmissa mukana olleet kunnat ja kuntayhtymät, KUUMA-kunnat ja em. kunnissa toimivat yleishyödylliset vuokratalo yhteisöt
- Mukana on hyvin moninaisia hankkeita, mahdollisuus räätälöidä hakijan tarpeiden mukaan
- Avustuksen määrä on enintään 50 % kokonaiskustannuksista
- http://www.ara.fi/fi-FI/Ohjelmat/ASTA_vuokraasukkaiden_talousongelmien_ehkaiseminen